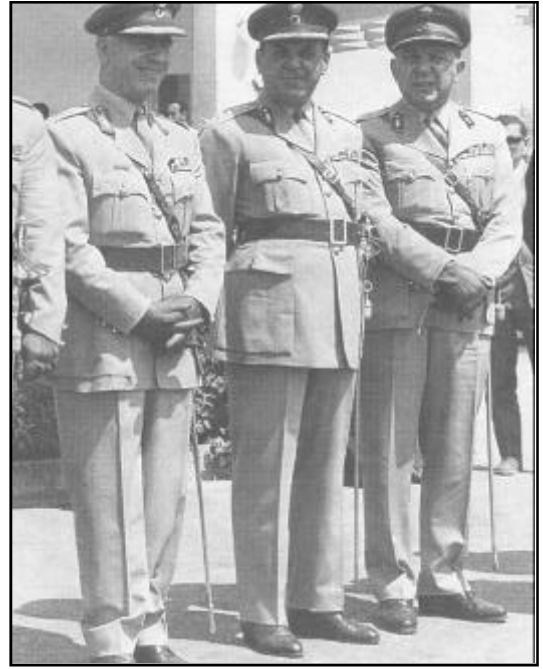

Από την καταστολή και την ένοπλη αντίσταση στις φοιτητικές κινητοποιήσεις και στη λαϊκή εξέγερση του Νοέμβρη

Η επιβολή της στρατιωτικής δικτατορίας βρίσκει το λαϊκό κίνημα απροετοίμαστο να την αντιμετωπίσει. Η συγγνή τρομοκρατία, οι φυλακίσεις, οι δολοφονίες αγωνιστών από τις πρώτες μέρες είναι τα χαρακτηριστικά γεγονότα. Το 1968 σημαδεύεται από τρία γεγονότα:

1. την ψήφιση του χουντοσυντάγματος,
2. τον θάνατο του Παπανδρέου και
3. την απόπειρα δολοφονίας του αρχιδικτάτορα Παπαδόπουλου από τον Αλέκο Παναγούλη.

Άλλο σημαντικό γεγονός είναι η διάσπαση του ΚΚΕ. Στο διάστημα αυτό κύριο χαρακτηριστικό είναι η διάσπαση της αριστεράς και η δημιουργία πολλών οργανώσεων με προσανατολισμό διαφορετικό τόσο στην ιδεολογία όσο και στην αντίληψη. Όμως εκείνο που παραμένει κυρίαρχο σ' όλο αυτό το διάστημα είναι η ανάπτυξη της ένοπλης αντίστασης στη δικτατορία. Οι μάζες στερημένες από τα αστικοκοινοβουλευτικά μέσα έκφρασής τους καταφεύγουν σε μορφές

Στυλιανός Παττακός, Γεώργιος Παπαδόπουλος, Νικόλαος Μακαρέζος. Η τριανδρία των αρχιπραξικοπηματιών της 21ης Απριλίου 1967. Στις 29 Σεπτεμβρίου του 1968, γίνεται το «δημοψήφισμα» για το χουντοσύνταγμα. Το αποτέλεσμα: «ΝΑΙ» 91,87%, «ΟΧΙ» 7,76%

Στις 13 Αυγούστου 1968, ο Αλέκος Παναγούλης επιχειρεί να δολοφονήσει τον Γ. Παπαδόπουλο. Συλλαμβάνεται και βασανίζεται. Στις 18 Νοέμβρη, καταδικάζεται «δix εις θάνατον» από το Έκτακτο Στρατοδικείο Αθηνών. Τελικά, η ποινή μετατρέπεται σε ισόβια. Μαζί του καταδικάζονται σε διάφορες ποινές και άλλα 10 μέλη της οργάνωσης «Δημοκρατική Αντίσταση».

οργάνωσης που επιβάλλονται από τις συνθήκες που επικρατούν. Έτσι στο διάστημα αυτό κυριαρχικό γεγονός είναι η λειτουργία της παρέας. Παρέες που δημιουργούνται μέσα στους διάφορους κοινωνικούς χώρους, στις σχολές, στα Πανεπιστήμια. Κύρια, μέσα από αυτές τις παρέες θα ξεπηδήσουν οι μετέπειτα ομάδες και οργανώσεις. Τα γνωστά προδικτατορικά στελέχη της αριστεράς είτε έχουν συλληφθεί από τις πρώτες μέρες είτε αργότερα στην προσπάθειά τους να οργανώσουν κάποια μορφή αντίστασης στη δικτατορία. Όμως οι παρέες που ξεπηδούν αυθόρμητα μέσα στις συνθήκες της δικτατορίας είναι εκείνα τα ουσιαστικά στοιχεία που θα τροφοδοτήσουν το κίνημα και θα αναπτύξουν εκείνο το μεγαλειώδη αγώνα.

**Έκηδεύθη χθές
ὁ Γ. Παπανδρέου
ΑΣΧΗΜΙΑΙ ΤΑΡΑΞΙΩΝ
ΣΥΝΕΛΗΦΘΗΣΑΝ 40 ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ
ΚΑΙ ΔΙΚΑΖΟΝΤΑΙ ΣΗΜΕΡΟΝ**

ΕΚΗΔΕΥΘΗ χθές, ἐκ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ εἰς τὸ Α' Νεοκροταφίον, ὁ Γεώργιος Παπανδρέου. Τὴν 11.30 πρῶτῃν ἡ φάλη ἢ κενότατος ἀκολουθία χοροστατήσας τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Ἱερωνύμου, συμπαραστατούμενου ὑπὸ δύο ἱεραρχῶν καὶ ἱερέων. Ἐπιπέτερον ἀφίχθησαν εἰς τὴν Μητροπολίτι καὶ παρίστησαν εἰς τὴν ἀκολουθίαν, ὁ πολιτικὸς σύμβουλος τοῦ Ἀντιβασιλέως, ἀντιστρατηγὸς κ. Ζαϊτάκης, κ. Β. Π. Παπαδόκης ὡς ἐκπρόσωπος αὐτοῦ, ὁ ὑφυπουργὸς Οἰκονομικῶν κ. Ν. Σιμάρης, ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Κυβερνήσεως, ὁ κ. Π. Κανελλόπουλος συντακτικὸς τοῦ μετσοπύργου πολιτικῶ, τέως βουλευτῆ, κρησθαυτῆ καὶ ἄλλοι.

ΜΕΤΑ τὴν κενότατον ἀκολουθίαν ἀπεχαιρέτησαν τὴν κενόταν, ἀρχιεπισκοπικῶς αἱ κ.κ. Μ. Μπακοπούλου καὶ Π. Κανελλόπουλος. Ἐν συνεχείᾳ ἐπέτελλαν στεφάνους ἐκ μέρους τοῦ Ἀντιβασιλέως, ὁ κ. Β. Π. Παπαδόκης, ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως ὁ κ. Σιμάρης, ὁ κ. Π. Κανελλόπουλος καὶ ἐκ μέρους τοῦ κ. Κ. Καραμαυρίδου ὁ κ. Κ. Παπακωνσταντίνου. Μετὰ ταῦτα ὁ κενὸς ἐτακοθετήθη ἐπ' αὐτοκινήτου καὶ ἰσχυροκίνητου πορτοῦ, ἢ ὁμοίᾳ. Διὰ τῶν ἁδῶν, Μητροπολίτης, Φιλελλήνων καὶ Λαοφ. Ἀρχιεπίσκοπος, κατευθύνθη εἰς τὸ Α' Νεοκροταφίον. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νεκροκίτου ἀκολουθίας καὶ τῆς ἐκφορῆς τοῦ κενοῦ, ἐπετέθη ἀπόλυτος τάξις καὶ τὰ ἔργα τῆς τάξεως παρὰ τὰς κρησθαυτὰς ἀριστερῶν, διετήρησαν τὴν ψυχραιμίαν των.

**ΑΠΕΤΥΧΕΝ Η ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ**

1 Νοέμβρη 1968, πεθαίνει ο Γεώργιος Παπανδρέου. Τη Κυριακή, 3 Νοέμβρη, η κηδεία του αποτελεί την πρώτη ουσιαστικά μαζική διαδήλωση κατά της δικτατορίας.

Οι μαζικές κινητοποιήσεις είναι αδύνατο να πραγματοποιηθούν στο διάστημα αυτό. Κύριο χαρακτηριστικό της αντιδικτατορικής δράσης είναι η παράνομη δραστηριότητα. Μια δραστηριότητα που περιορίζεται μέσα από τις παρέες στις ιδεολογικές ζυμώσεις, στο μοίρασμα προκηρύξεων, αντιδικτατορικού κύρια περιεχομένου, και στην τοποθέτηση βομβών.

Όλες αυτές οι δραστηριότητες έχουν σαν αποτέλεσμα σημαντικές απώλειες για το κίνημα γιατί η απειρία, η προχειρότητα και ο ενθουσιασμός σε συνδυασμό με την ολοκληρωτική αστυνόμευση από τη μεριά της δικτατορίας έστειλαν πολλούς αγωνιστές στις φυλακές, στα μπουντρούμια βασανιστηρίων και στις εξορίες. Το μαζικό κίνημα θα αργήσει να εκδηλωθεί με αριθμητικούς συσχετισμούς. Αυτό θα εμφανιστεί δειλά το 1972 με τις φοιτητικές κινητοποιήσεις και ογκώδες σ' όλη τη διάρκεια του 1973 με αποκορύφωμα την εξέγερση του

Νοέμβρη. Όσο αφορά την ένοπλη αντίσταση στη δικτατορία εκείνο που αποτελεί πρωτοφανέρωτο γεγονός είναι πως τέτοιες δραστηριότητες είχαν να εμφανιστούν από τον εμφύλιο πόλεμο. Ένα μέσο πάλης που θα καθιερωθεί σαν ένα ακόμα μέσο πολιτικής και κοινωνικής πάλης. Αλλά και αυτή η μορφή αγώνα θα περάσει από πολλά στάδια μέχρι να φτάσει από τις καπνογόνες κροτίδες στις βόμβες και από την ασυνείδητη και αόριστη αντιδικτατορική της μορφή στην συνείδηση.